

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΑΣΤΕΡΩ

—Μά, παιδί μου, ού έχεις δλα τὰ προσόντα γιά νά διακριθής καί πρώτα-πρώτα τ' όνομά σου!... Τί κάθεται καί χάνεται εδῶ, ού αυτό τό παληοχαίρι!...

Κοιμήσου, αγάθη μου γλυκειά!...

—Ετσι τής έλεγε τής 'Αστερώς ή δασκάλα διαρκῶς, αυτό τής κοπανούσε από τό πρωί ὡς τό θράδυ, όταν σχολάγε από τὰ μαθήματα καί περιούσε νά πάη πλάι, στό σπίτι πού καθότανε!..

—'Ακουσε λοιπόν έμένα, τί σου λέω, πού ξέρω από κόσμο, γιατί σπούδασα καί στό Διδασκαλείο τής Θεσσαλονίκης!... Αυτό πού μου λέει σου, είνε ιδέες του παληού καρού, Ιδέες σκουριασμένες!... Σήμερα ό κόσμος ξύπνησε καί καθένος δέν κάθεται δῶ πέρα, νά σαπίζη στά άπόμειρα παληοχαίρια, μη άνοίγει τής δυναμίες του τὰ φτερά καί πάει στην 'Αθήνα. Έκεί είνε τό μέλλον καθενός κι' όχι εδῶ πέρα, νά σκουπίζη την καλύθα του καί νά πλένη τὰ πιάτα καί τῶν γονιῶν του τὰ άσπυρρόρουχα!...

Καί μία καί τό έλεγε αυτό ή «νεά ή δασκάλα», πού σπούδασε καί στή Θεσσαλονίκη μάλιστα, καί ξέρει καί τόν κόσμο, τί θέλατε νά κάνη ή 'Αστερώ ή φτωχή;

Θά κάθεται νά σφουγγαρίζη τό σπίτι διαρκῶς, νά ποτίζη τού κήπου τὰ λαχανικά, νά καθαρίζη τις μουντζούρες του πατέρα τής, πού ήτανε γαϊωματής, ή τις λάσπες καί τὰ χρώματα πού έφερινε από τό χωράφι ό άδερρός τής!...

Μητέρα δέν είχε ή φτωχή! Πολύ μικρή την έχασε κι' έμεινε ολόκληρο ένα σπίτι μ' ένα θουλό παληοδουλειές, στ' αδύναμά τής χέρια!

Κι' αλήθεια, μία πού ό Θεός τής έδωσε ένα μουτράκι συμπαθητικό καί μία φωνή σαν ανδρόνι, δέν ήτανε κρίμα κι' άδικο, νά χάνεται στή γυμνή, ξερή κι' άδυδρη κομπολι;...

Καί καθότανε τὰ δειλινά, σαν έσθηνε ό ήλιος κι' αδύναμες σουρνόντανε ή τελευταίες του άχτιδες, άπάνω στής πόρτας τὰ πεζούλια καί μέσα στίς αϋλές κι' άρχίζανε από τῶν διαματιῶν τις γωνιές νά κατεβαίνουν οι ίσκιοι, καθότανε, λέμε, τὰ λυπημένα εκείνα δειλινά, καί φανταζότανε τή σημερινή τής τήν κατάρτα: ού εδῶ, κι' εκείνη πού την περιμένει στην 'Αθήνα.

Φτώχεια εδῶ πέρα, κούρασι, δουλειά, κακομοιριά. Ούτε άνάπαυσις, ούτε χαράς. Καί τού πατέρα ή δουλειά μεροδουλι—μεροφαί. Κ' ή απόδοσι τῶν χωραφιών, ίσια-ίσια τό ψωμί, κι' αυτό όχι γιά ολόκληρο τόν χρόνο...

Καί τό θράδυ, σαν γυρίζε ό πατέρας τής, κουρασμένος καί θαρούς, μέ γεμάτο τό σακί από παλιά χαλκώματα, τρέχανε από πίσω του δλα τὰ παιδιά, δλες ή «μαζάρες» του χωριού καί τόν κορίθειδαν!

Καλαντζής με τὰ καζάνια
νά γανώση, περπατή,
—όμιέ—βρέ καλαντζή!...

Κι' έθγαυινε αϋτή στή πόρτα καί τάδιωχε:

—Νά γασήτε, ζαλισμένα, από δῶ!...

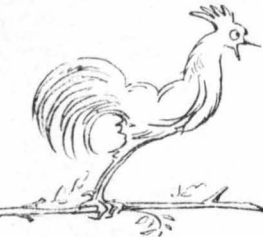
Κι' εκείνα πήγαιναν παραπέρα, καί φωνάζανε πιό δυνατά:
Καλαντζή, άνέθ' άπάνω,
καλαντζή, κατέβα κάτω!
—όμιέ, καλαντζή!...

Μιά ήμέρα ειπε τής δασκάλας :

—Δέν τὰ μαζεύετε αυτά τὰ παληοπαίδια του οχολείου; Δέν θάζετε κανέναν παιδονόμο;

—Αυτά, τής άπάντησε εκάλη, είνε παλιές ιδέες, σκουριασμένες!... Τὰ παιδιά, πρέπει νά τὰ άφίνουμε σήμερα ελεύθερα, νά εκδηλώνουν τήν ψυχή τους. Ο παιδονόμος καθρηγήθη από τό Ύπουργείο της Παιδείας ὡς κάτι τὸ τυραννικό, ὡς κάτι έναντιον τής ελευθερίας...

Η 'Αστερω, δέν κατάλαβε άπ' δλα αυτά καί πολλά πράγματα, αλλά σκέφθηκε, πῶς

Μιά γαρουφή, πού τὰ κοκκόρια χαιροπόσαν μία νέα ήμέρα...

άφοδ τό λέει ή δασκάλα, έτσι πρέπει νά γίνεται, κι' άφησε πλόν τὰ παιδιά, χωρίς νά τὰ μαλώνη. Κι' όταν εκείνα φώναζαν:

Καλαντζή, άνέθ' άπάνω,
καλαντζή, κατέβα κάτω
—όμιέ! Καλαντζή!...

...Έμπαινε στό σπίτι τής, γιά νά μαζέψη τις καπιές καί τις καρθούνες, πού άφτανε τὰ χαλκώματα στό πάτωμα!

Αυτά άναθυμότανε τὰ δειλινά ή 'Αστερω, αυτά, τὰ περασμένα καί τὰ τωρινά, κι' έπειτα τό μυαλό τής γυρίζε στα μέλλοντα. Κι' έβλεπε τόν έαυτό τής, «άστέρω» λαμπερόν άπάνω στον φωτισμένο τής δόθνης ούρανό. Ο κόσμος τήν έθλεπε καί τή θαύμαζε καί συνεκινείτο από την ωμορφιά τής καί από τὰ τραγούδια τής, καί αυτοκίνητα κι' άμάξια, μέ θελουδένια έπιστρώματα τήν πήγαιναν καί τήν έφερναν καί τον λουλούδια έστρώνοντο στό διάθρα τής, καί φωτογραφίες τής έδημιούσαν στις έφημερίδες κι' εκεί πού ήταν τό φτωχό σπιτάκι τής μέ τις τρεις τις μυθωδιές καί μέ τή φουτωσιμένη νεραντζούλα, ένα παλάτι τώρα ύψωνάτανε, μέσα στό όποιο άναπαύοταν ό πατέρας τής, καμάρωνε ό άδελφός τής κι' έλαμπε αϋτή!...

Κι' ένας άλλος γαϊωματής περιούσε τώρα καί χτυπούσε τή μεγάλη πόρτα του σπιτιού, φορτωμένος κι' αϋτός με μπακιρία, μόντζουρωμένους, κουρασμένους, άπελλιπόμενους, αδύνατους καί θυμαχόνους:

—Υα! υα! νά γασήσω υα! υα!

Καί τ' άνοίγε ή 'Αστερω τις πόρτες καί τόν δεχόταν στό σαλόνι τής, καί τούδινε νά φάγαρητά καί γλυκά κρασιά γιά νά χορτάση καί νά ξεκουρασθή...

Καί σουπεραμένη από την εϋτυχία τής αϋτή, από τὰ δνειρα τ' άσπιλά καί τής γαράς τής τὰ φαντάσματα, λησιμονούσε γιά μία στιγμή τόν έαυτό τής, κι' άρχίζε τό άγαπημένο τό τραγούδι τής, μέ τή γλυκειά φωνή τής, πού έκανε τό φτωχό σπιτάκι ν' άπηχί από δροσιά κι' από νεότητα:

Καράθι — καραθάκι,
καράθι — καραθάκι,
καράθι — καραθάκι,
πού πές γυαλό - γυαλό
—όχ — άμιάν, γιατί ; —
Μέ γαλανή σημαία,
μέ γαλανή σημαία,
καί μέ χρυσό σταυρό,
—όχ — άμιάν, γιατί ;

Μά τότε, από τό αντικρυνό τό παραθύρι, ή «προσευτική δασκάλα», έθγαυινε καί τής φώναζε σαν έπιτιμητικά, σαν συμβουλευτικά:

—Καλέ, τ' τραγούδια είν' αυτά; Δέν ντρέπεται νά τραγουδάς, τέτοια τραγούδια, του παλιού καιρού! Τραγουδάνε, τὰ κορίτσια σήμερα, γαζά τραγούδια σαν αυτά;

—Τι; ρωτούσε ή 'Αστερω, άπορροφημένη ακόμα από τής φαντασίας τής τὰ δνειρα καί τής ψευτικής χαράς τής τὰ ινδάλματα καί παρασυρομένη από του τραγουδιού τής τόν γοργό σκοπό.

—Βρέ Ριρή μου, δέν είνε τραγούδια τής έποχής αυτά, τής εναναφώναζε ή δασκάλα, εναναφέροντάς την στην πραγματικότητα. Σώπα νά μη σ' άκούσ' ό κόσμος!...

—Καί ποιά είν' τὰ καλά τραγούδια σήμερα; ρωτούσε άθῶα ή 'Αστερω, πού ή δασκάλα τήν ήθελε «Ριρή».

—Είνε μεσάνυχτα!... —Μεσάνυχτα!... Τι μεσάνυχτα; Δέν θλέπει πού ό ήλιος είνε ακόμα κατακαυρός στον ούρανό!...

—Χαζό παιδί!... Είνε μεσάνυχτα» άρχίζει τό

Θά γίνης «άστέρω» πρώτης τάξεως!...

Μιά δασκάλα προσευτική, πού ήρθε στό χωριό!...

Κι' ή 'Αστερω έθυσε στον ούρανό τής δυστυχίας, στην 'Αθήνα...

